GRALLERS DE L'ACORD

Quadern de Repertori

GRALLERS DE TRIBUT A L'ACORD

Grallers de l'Acord

Quadern de Repertori

MARTA PUJADAS

emartacompotradi

© Marta Pujadas i Garriga

Amb la col·laboració de Jaume Rafecas, Lluís Giménez i Pau Coma
Vilanova i la Geltrú, agost de 2022
Disseny i maquetació: Marta Pujadas

El 1978 tot va començar de debò, perquè és quan van decidir crear un grup de gralles i iniciar la singladura dels Grallers de l'Acord. Assajaven a la taula quadrada del local de la societat, on el Planas ensenyava als altres dos les peces que ell tocava. El Joan es fixava en els dits i al Miquel les hi cantaven: "Sol, sol, sol...".

No hi havia Internet, no hi havia gravacions, no hi havia partitures... tot es cantava: la-la-la, i endavant... Tot era a base d'oïda i memòria.

Jaume Rafecas

Índex

Introducció
Repertori

Les falles d'Isil
Vals jota de la Patum de Berga
Marxa dels Gegants de Girona
Diana castellana
Galopera
O minha amora madura
Marche pour les matelots
Yesterday
Tiger rag
Mi casita de papel

Introducció

El Quadern de Repertori que teniu a les mans sorgeix de la voluntat del grup de grallers Clau de Mar de fer un homenatge als seus mestres: el Xavier Planas, el Joan Masip, el Miquel Gonzàlez i l'Eloi Martí. És la segona part d'un projecte, "Tribut a l'Acord", que al 2019 va tenir el seu moment àlgid amb la celebració d'un concert-espectable que portava el mateix nom. Va ser la darrera vegada que vam poder gaudir d'ells en ple èxtasi musical, abans que el nostre estimat Miquel ens deixés. Per sort, el concert encara es pot veure per les xarxes, perquè vam tenir la gran fortuna que Canal Blau el gravés i el fes públic.

La dificultat d'aquesta segona part, la transcripció del seu repertori, no és poca i més difícil s'ha fet amb la marxa del Miquel. Com en Jaume Rafecas ens diu a l'inici d'aquest quadern, era una època en què encara moltes coses es feien per transmissió oral i per això, i degut també a la condició del Miquel, la seva ceguera, Grallers de l'Acord poca cosa van escriure al llarg de la seva trajectòria. I així doncs, si bé les primeres peces del repertori van poder ser revisades per ell mateix en sessions molt divertides i enriquidores a casa meva davant l'ordinador i la seva gralla, la gran majoria es va quedar a l'espera de la seva supervisió.

El Miquel tenia al cap les veus de les tres gralles i com havia de sonar cadascuna, cada nota i cada passatge, però la transcripció directa de les gravacions no és tant evident. Tot i que té molts elements que faciliten la identificació de les veus (doncs estem parlant de gravacions d'estudi) s'ha de tenir en compte que Grallers de l'Acord no van gravar mai per pistes, sinó tots a la vegada. Es poden percebre diferències tímbriques entre cadascun d'ells, però el fet de disposar d'un registre molt similar entre les tres veus, i haver estat conreant durant més de 30 anys una manera de tocar que els aproximava moltíssim i aconseguia aquesta comunió entre les veus que feia vibrar a qualsevol que els escoltés, dificulta la labor. Hi ha dos trets però, que són tan característics com evidents. El Xavier, a la primera veu, tenia la gran habilitat d'apuntalar un registre agut que sobrepassava les possibilitats de l'època, tenint en compte el material del què disposaven, especialment les canyes, unes inxes fetes per altres instruments, molt diferents a les que tenim ara. El Miquel tenia el sentit de la improvisació i no passava mai de la mateixa manera pel mateix passatge. Aquests dos trets són grans ajudes que he tingut en la transcripció.

Les diferències entre el CD "Grallers de l'Acord" de 1993 i "Fruit del temps" de l'any 2000 també són evidents, i és obvi que el món de la producció musical ha millorat. Del primer surten les peces *Les falles d'Isil*, *O minha amora madura*, *Galopera* i *Tiger rag*. Del segon, *Diana castellana*, *Marxa dels Gegants de Girona*, *Marche pour les matelots*, *Vals jota de la*

Patum de Berga, *Yesterday* i *Mi casita de papel*. Són les 10 peces que us trobareu en aquest compendi, totes versionades i arranjades per Miquel González i Grallers de l'Acord, amb excepció de la *Marche pour les matelots.* La idea de convertir a gralles aquesta peça, així com el propi arranjament, foren d'Isabel Pla i Josep M. Macaya.
N'han quedat altres al tinter per no tenir-ne gravacions amb prou qualitat com per poder-les reproduir, com *La chica Ye-ye*, un altre dels seus clàssics.

Així doncs, he intentat ser tant fidel a la realitat com he pogut, o com he sabut, tot i que probablement hi ha moltes coses a revisar i a millorar. En alguns moment la distribució dels passatges entre les veus no serà exactament l'original de l'Acord, tot i que encara som a temps d'acabar de polir aquesta part. Ja vindrà.

Per altra banda, per no reproduir totes les variacions del Miquel, que farien les peces massa llargues, he intentat plasmar aquelles que li donaven un caràcter més personal a la seva part, o en tot cas, són aquelles que a mi més m'han engrescat.

Cal també destacar l'ús de la gralla de 4 claus en alguna de les peces. No considero però, que el Miquel li donés la mateixa funció que donem ara a les gralles baixes en els grups a tres veus, crec més aviat que li donava la funció d'una gralla dolça discreta a la que afegia la possibilitat de fer alguna nota per sota del registre habitual per encabir algunes inversions i alguna fonamental que d'altre manera no podia construir-se. Exemples en trobarem a la *Diana castellana* i a la *Marxa dels Gegants de Girona*.

En relació a la notació hem d'entendre també que, si bé avui dia la gralla permet treballar amb dinàmiques (de ***pp*** a ***f***), el material de l'època no facilitava aquesta forma d'interpretar. A banda, la funció tradicional de la gralla era sonar al carrer i això deixava de banda l'opció de fer molts matisos perquè l'important era que se sentís fort. Per això no trobarem a la majoria de les peces aquesta capa d'informació, doncs els matisos, l'Acord, els aconseguia més aviat buidant veus (tocant per exemple passatges a dues gralles) o jugant amb les articulacions (més *staccato* o més *tenuto*).

Generalment l'atac de les notes era en forma de "Ta" i sovint les ornamentaven amb mordents o appoggiatures. També el glissando era un recurs força utilitzat, especialment pel Miquel.

No he pogut introduir a les partitures la part de la percussió de l'Eloi, ni tant sols un esquema bàsic dels patrons usats en cadascuna. S'afegeix a la llista de possibles millores futures del quadern.

Destacar també que no totes les transcripcions estan fetes per qui escriu. Tant *O minha amora madura* com *Yesterday* han tingut altres mans que les han fet aflorar, el Lluís Giménez i el Pau Coma respectivament. A ells també cal donar les gràcies per haver contribuït a preservar aquest repertori tant intens i captivador.

I abans d'acabar, no vull deixar d'agrair al Jaume Rafecas la disponibilitat i voluntat per poder fer d'aquest document una publicació formal, amb un apartat escrit de la seva mà sobre la història de Grallers de l'Acord: qui eren, com van viure com a grup i què van fer per tots nosaltres. No ha pogut ser, i és una llàstima, perquè després d'haver vist algun dels seus primers esbossos estic convençuda que hagués estat d'allò més distret i enriquidor.

Com a deixebles seus, Clau de Mar ja hem tingut el privilegi de tocar algunes d'aquestes partitures, la qual cosa us recomano enormement. Trobareu en elles harmonies i plantejaments musicals que us sorprendran, alhora que us corprendran. Només cal que ho proveu.

Repertori

Les falles d'Isil

Les falles d'Isil

Popular

Andante ♩. = 70

Amb un cert aire sincopat ♫ = ♪♪♪

Arr. Grallers de l'Acord
Transc. M. Pujadas

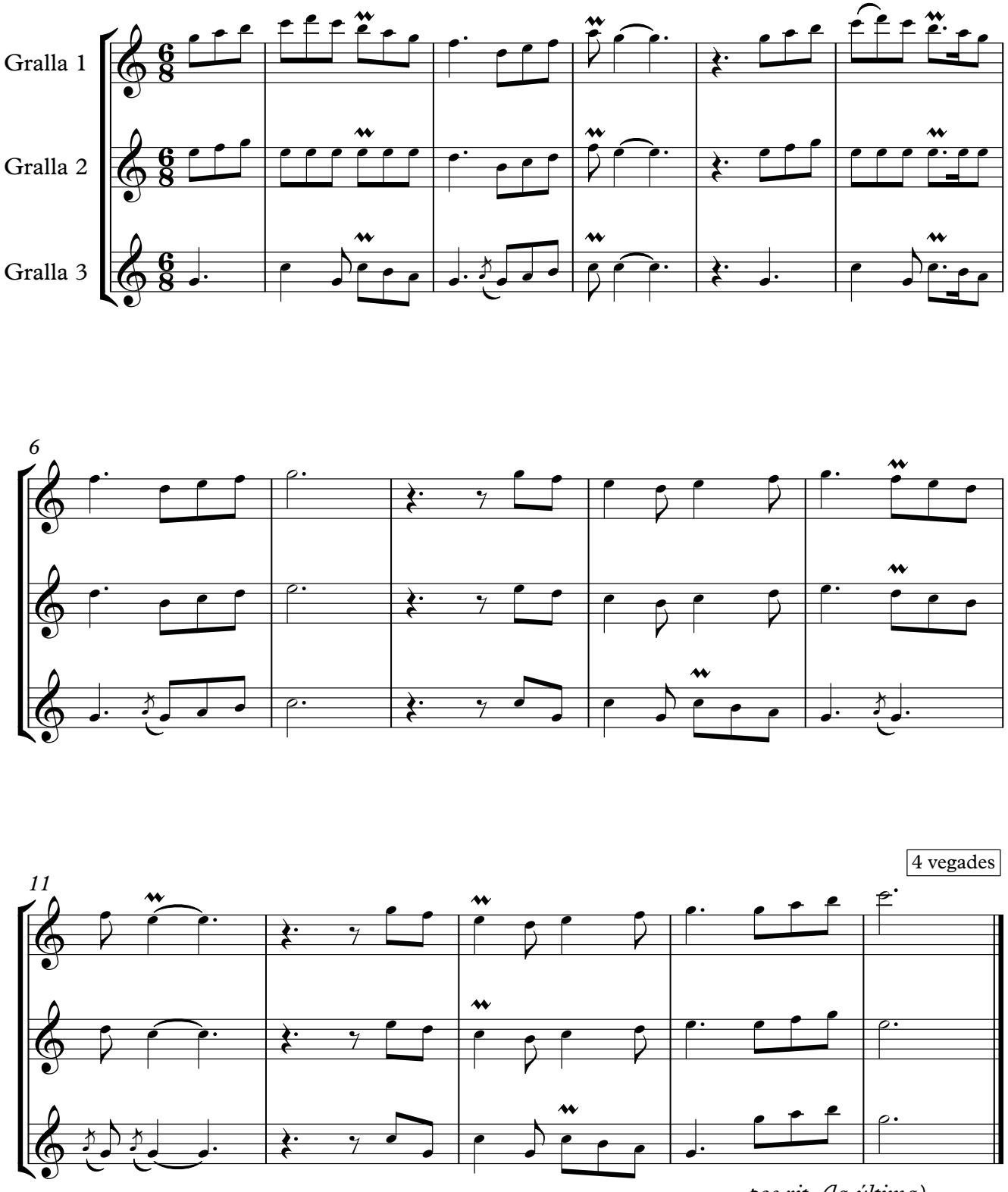

Vals jota de la Patum de Berga

Vals jota de la Patum de Berga

Popular

Arr. Grallers de l'Acord
Transc. M. Pujadas

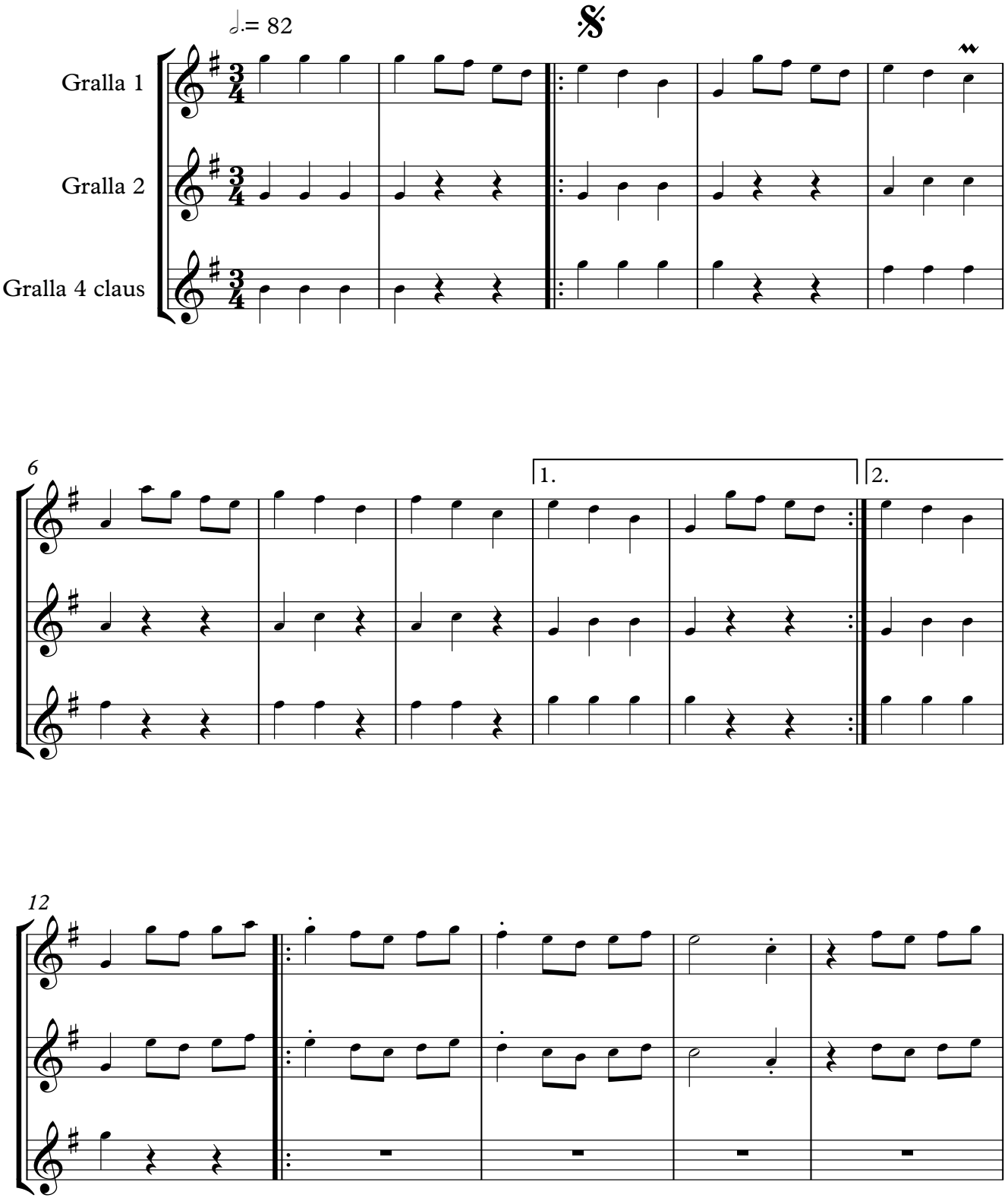

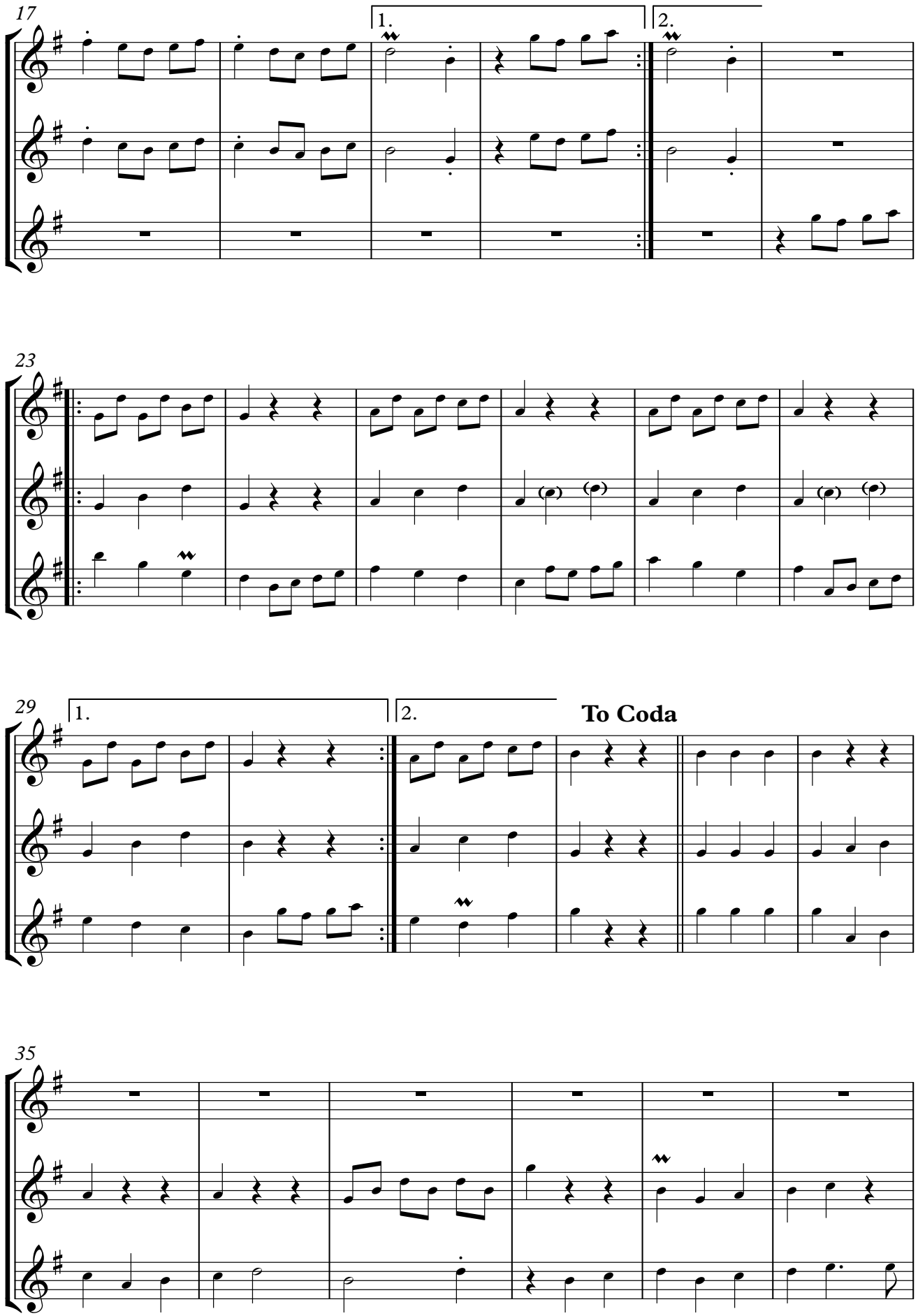
17
1.
2.
23
29
1.
2.
To Coda
35

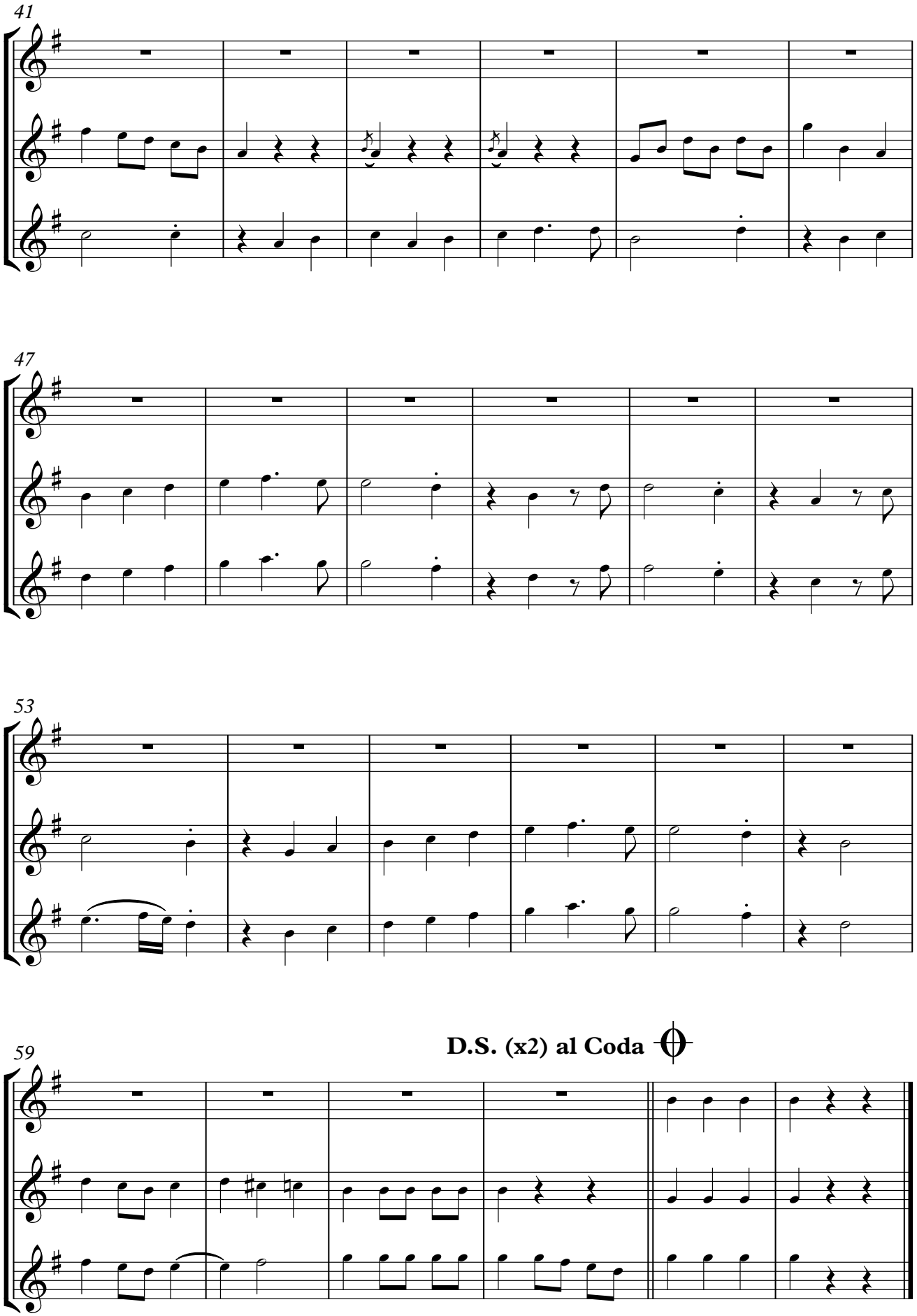
41
47
53
59
D.S. (x2) al Coda

Marxa dels Gegants de Girona

Marxa dels Gegants de Girona

Arr. Grallers de l'Acord
Transc. M. Pujadas

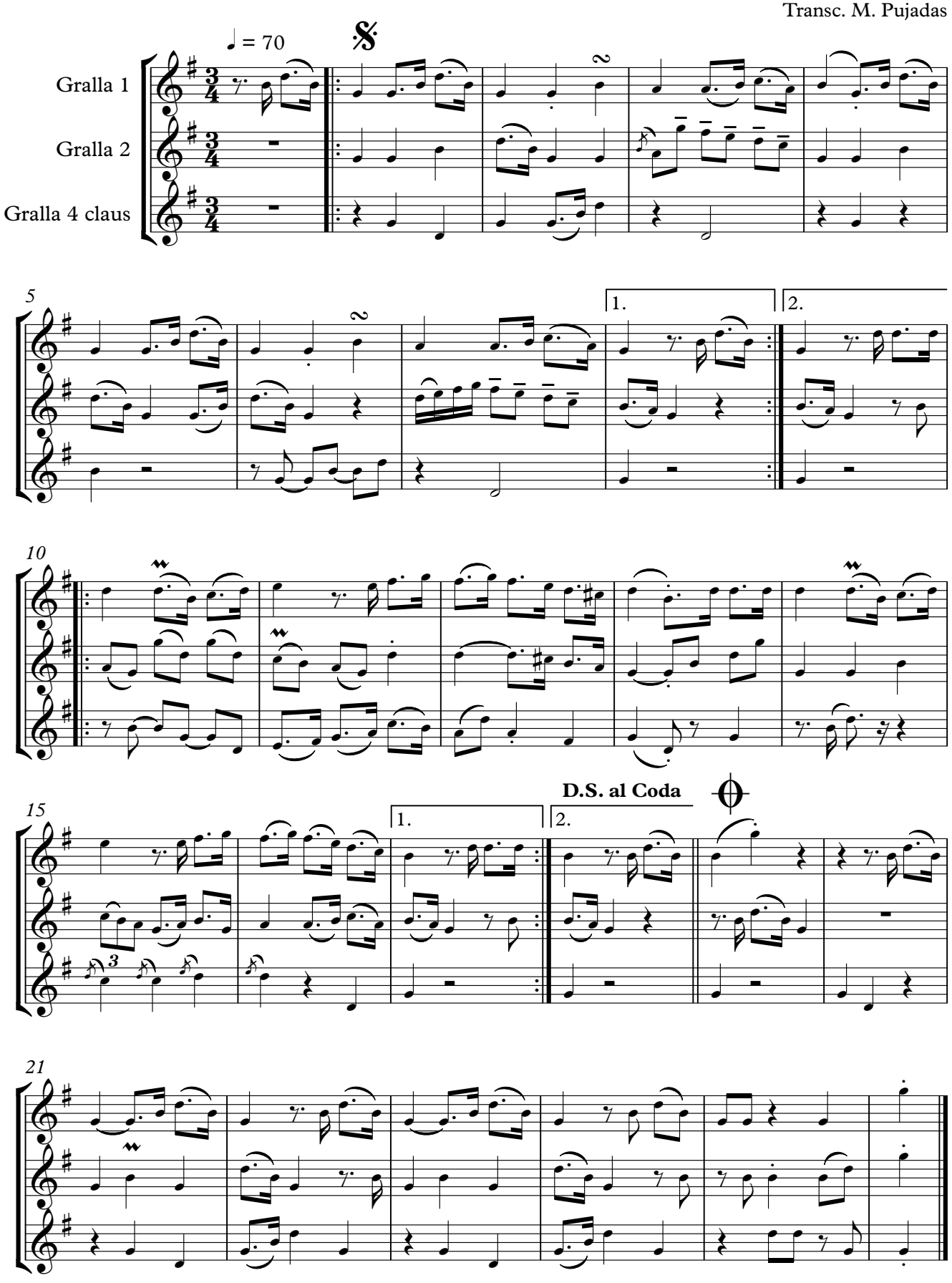

Els lligats que apareixen a la partitura no responen a l'estil interpretatiu de Grallers de l'Acord, sinó a una reformulació de qui ha fet la transcripció. Si es vol ser més fidel a la versió Acord picar notes i fer-ho menys legato.

Diana castellana

Diana castellana

Popular

Arr. Grallers de l'Acord
Transc. M. Pujadas

Allegretto ♩. = 110

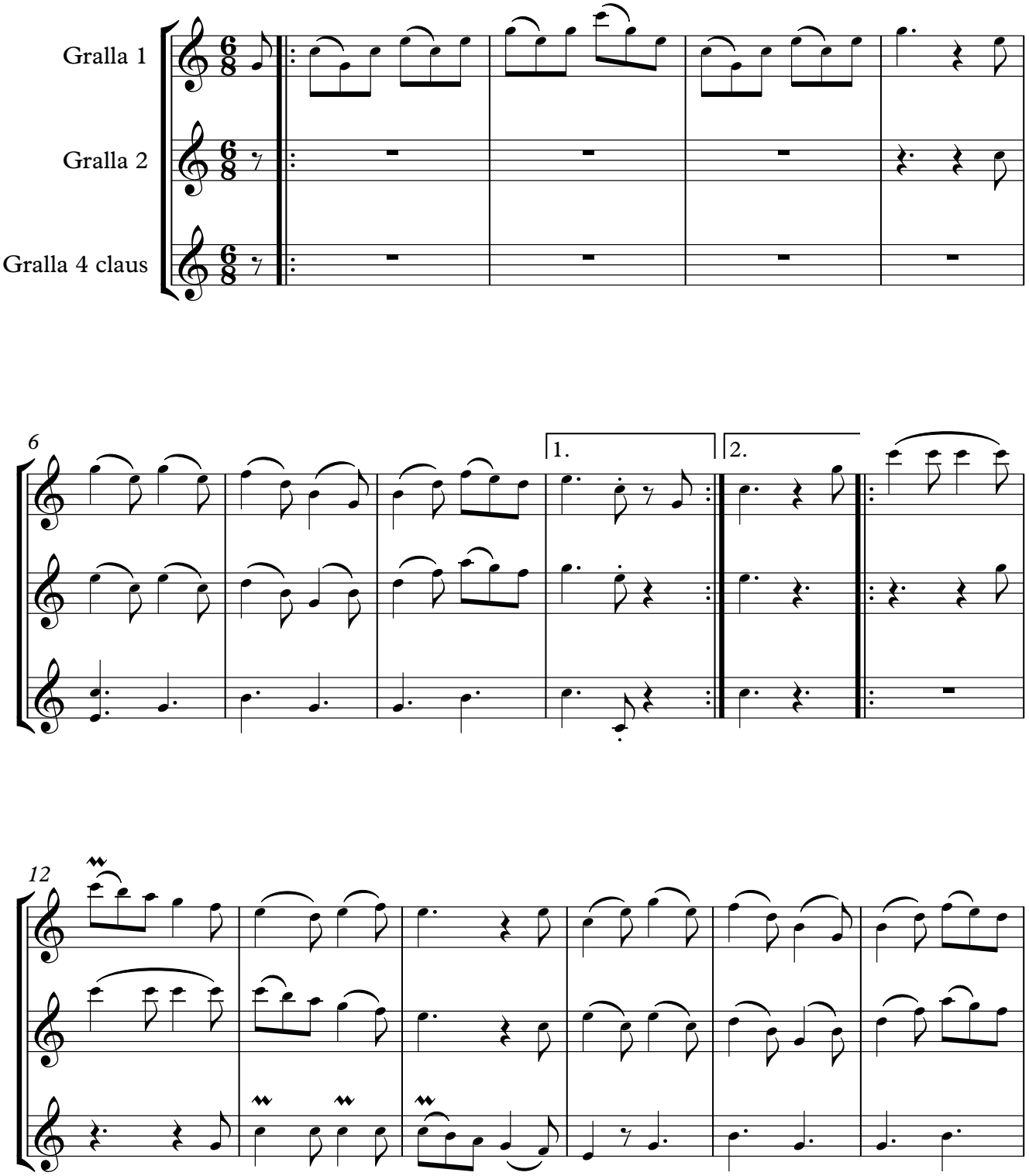

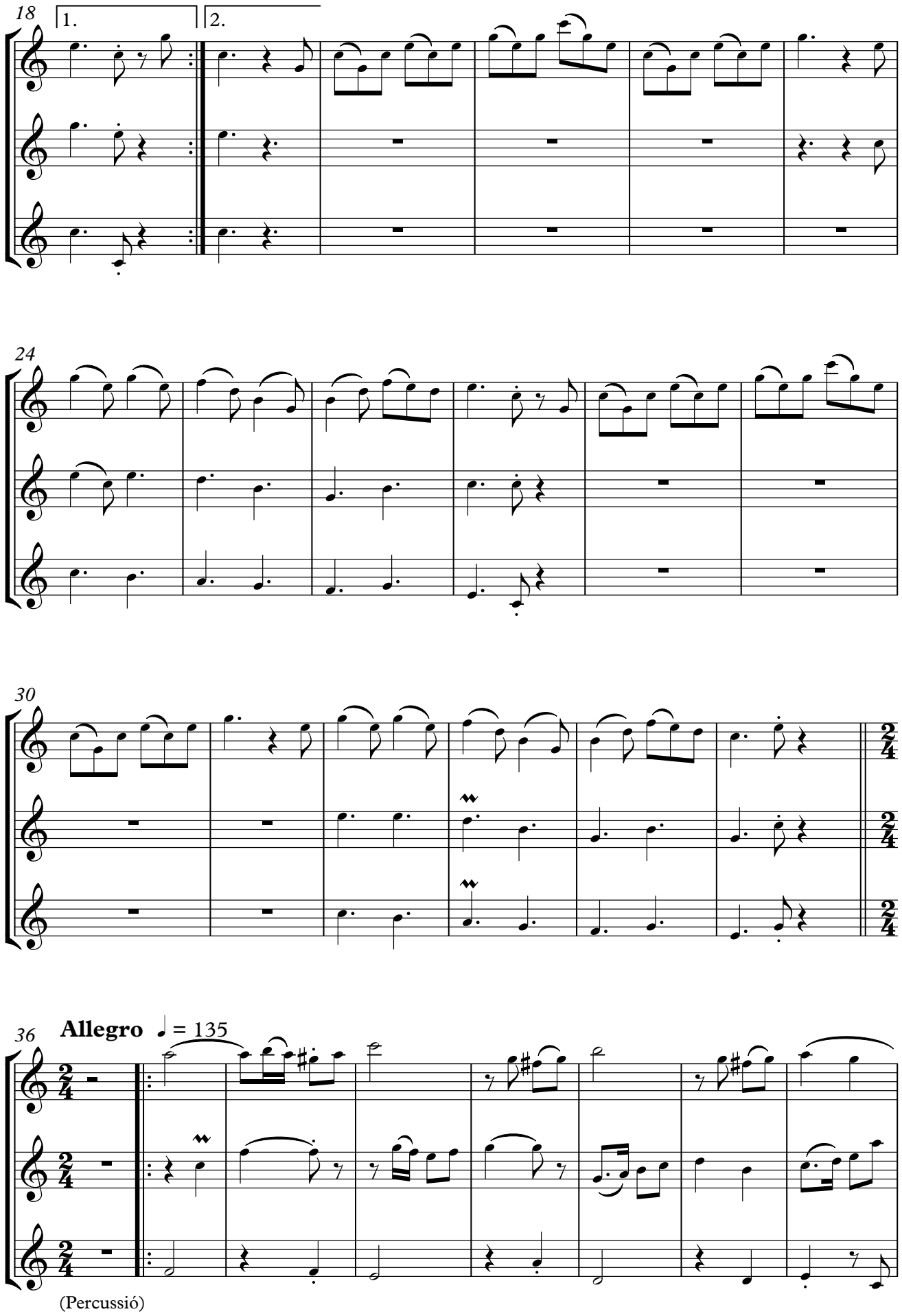
18
1.
2.
24
30
36
Allegro ♩ = 135
(Percussió)

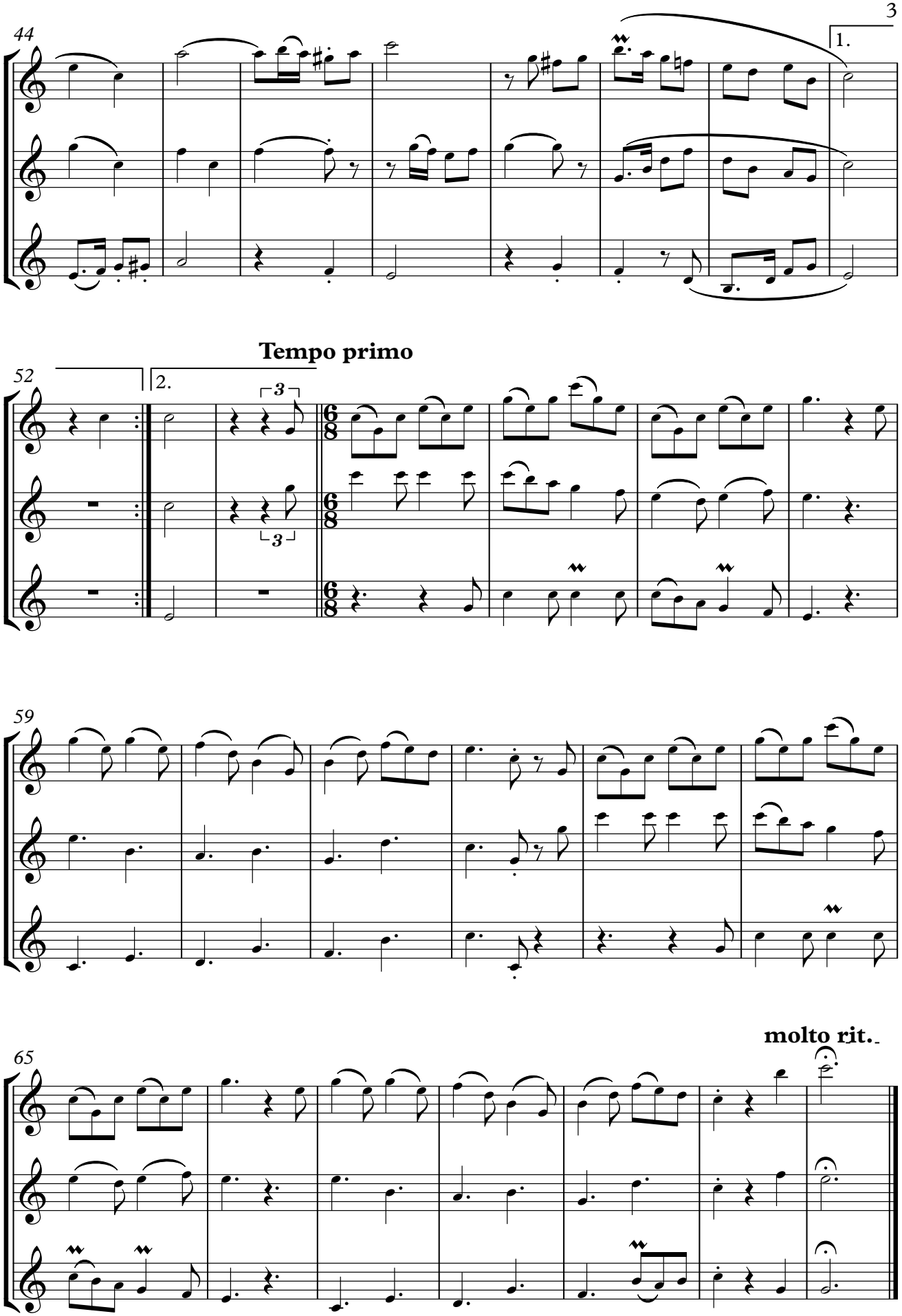
44
1.
Tempo primo
52
2.
3
3
59
molto rit.
65

Galopera

Galopera

Mauricio Cardozo Ocampo
Arr. Grallers de l'Acord
Transc. M. Pujadas

Presto ♩ = 175

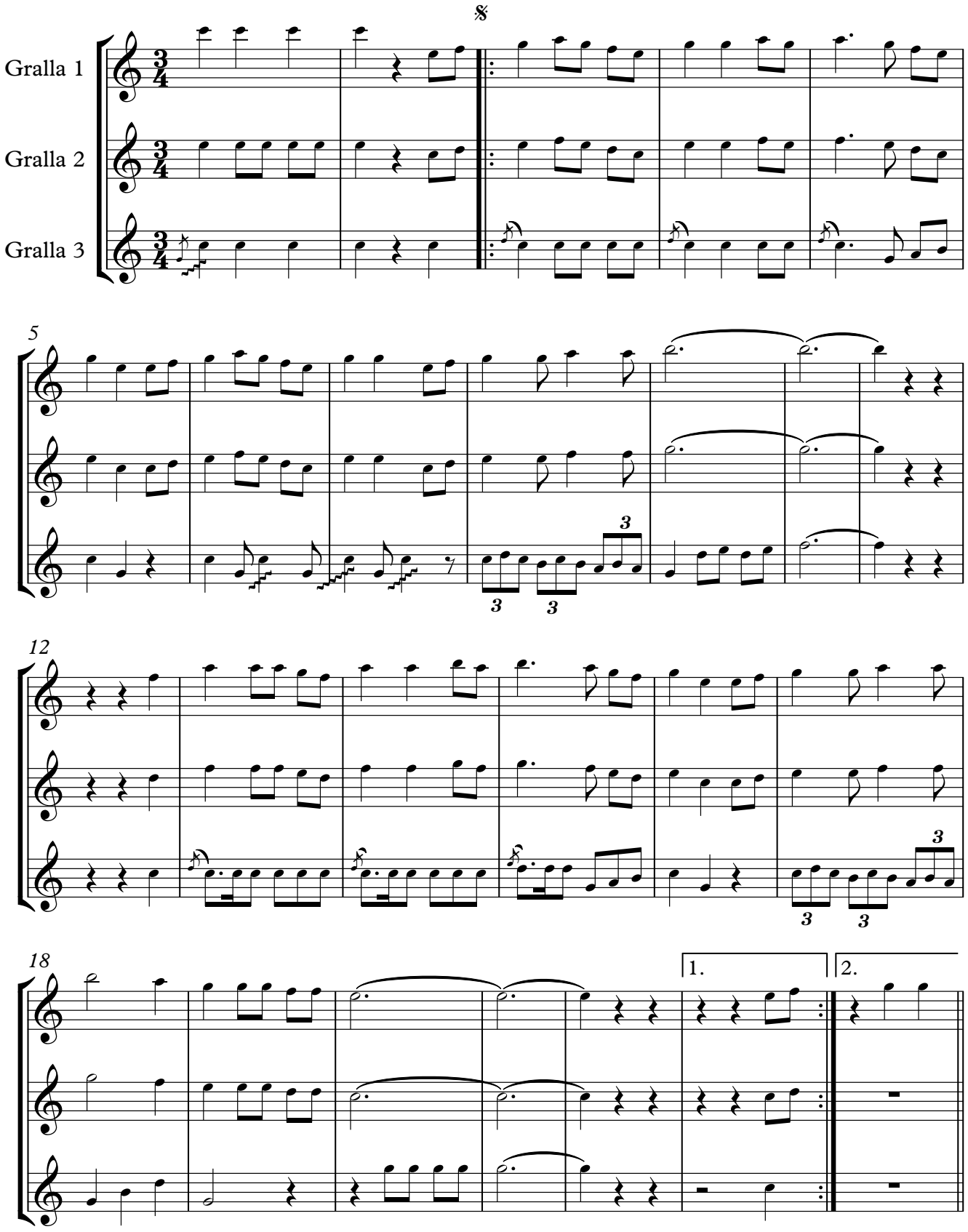

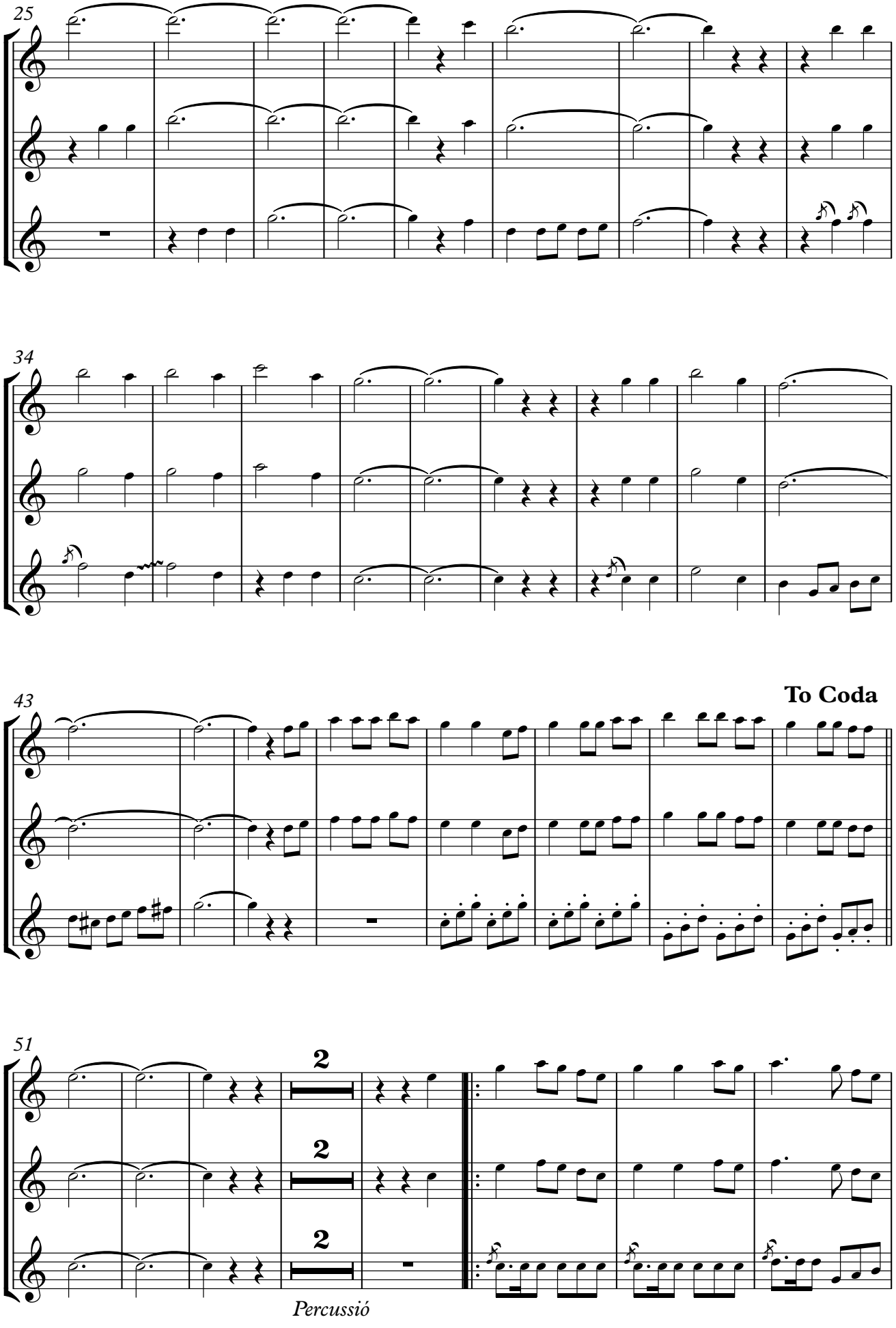
25
34
43
To Coda
51
2
2
2
Percussió

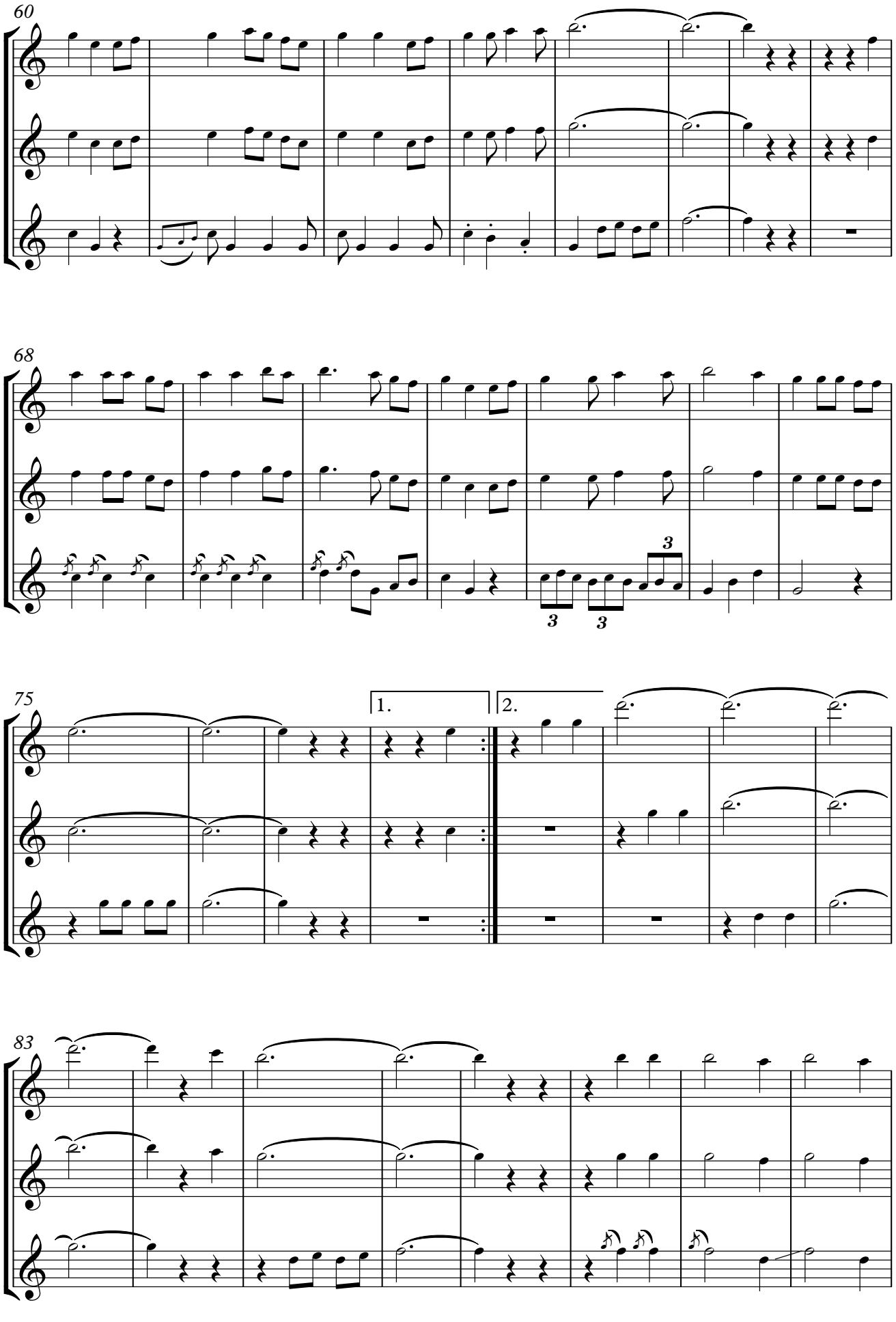
60
68
3
3
3
75
1.
2.
83

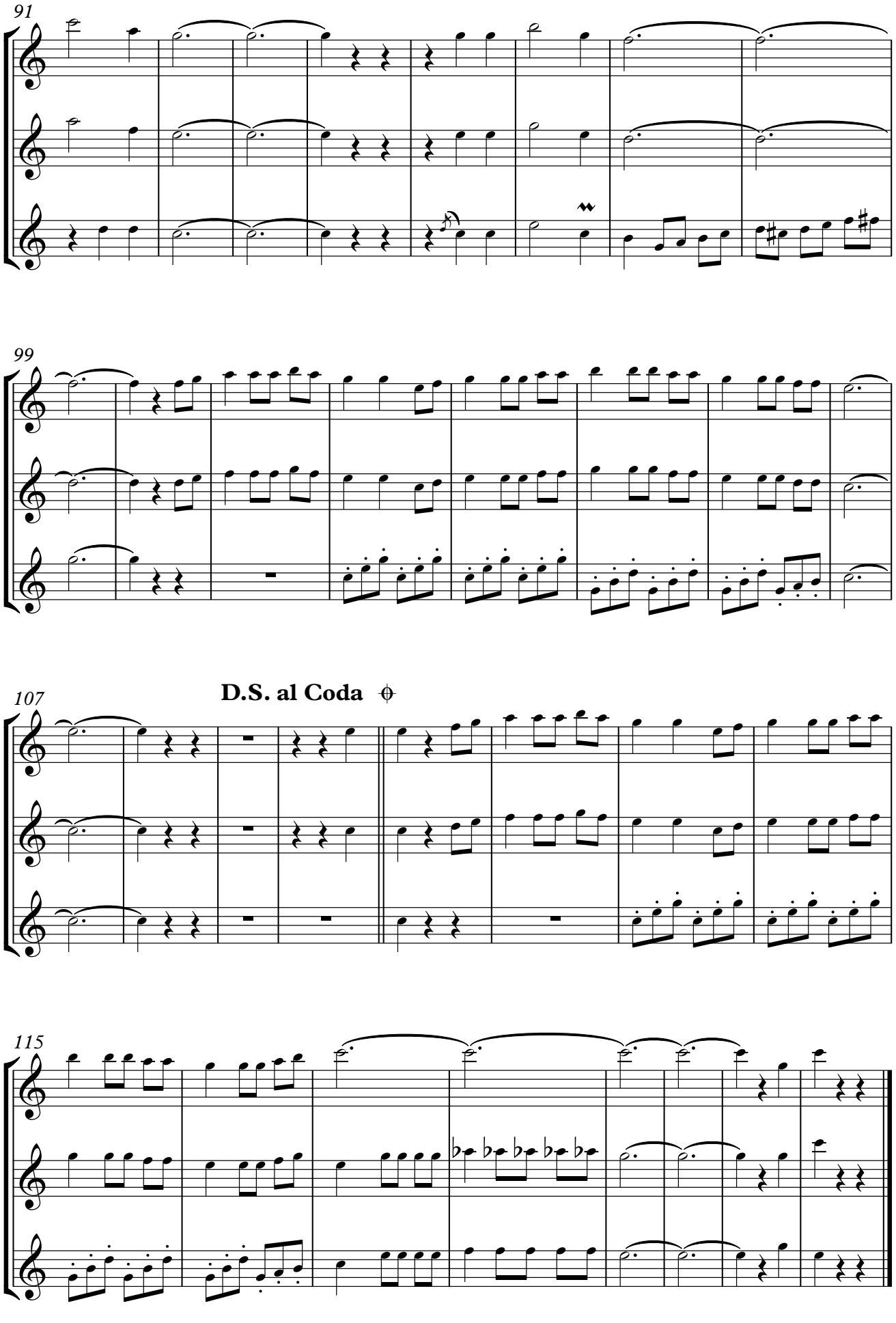
91
99
107
D.S. al Coda
115

O minha amora madura

O minha amora madura

Popular portuguesa

Arr. Grallers de l'Acord
Transc. Ll. Giménez

♩ = 70

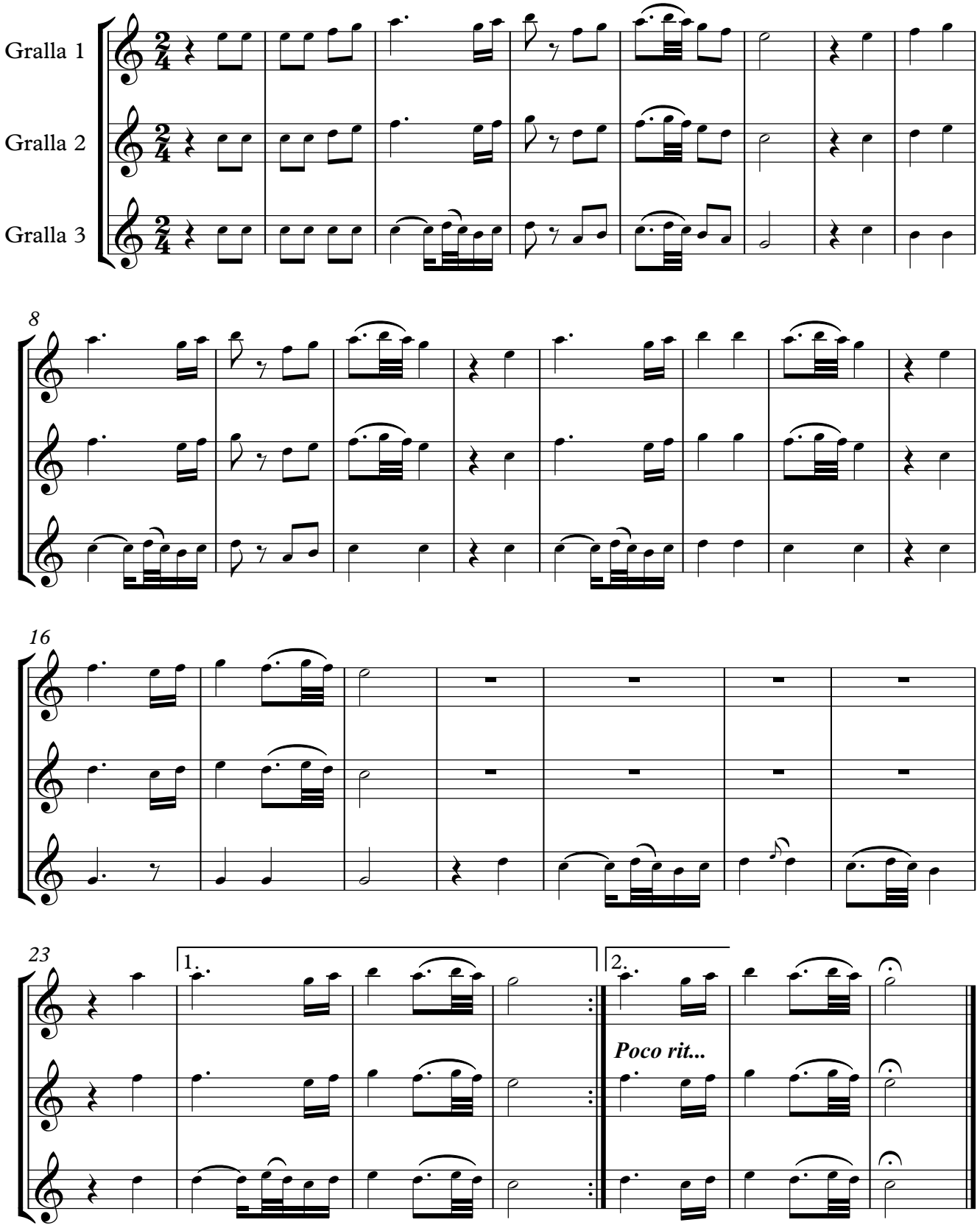

Marche pour les matelots

Marche pour les Matelots

Marin Marais
Arr. Isabel Pla i Josep M. Macaya
Transc. M. Pujadas

Allegretto ♩. = 112

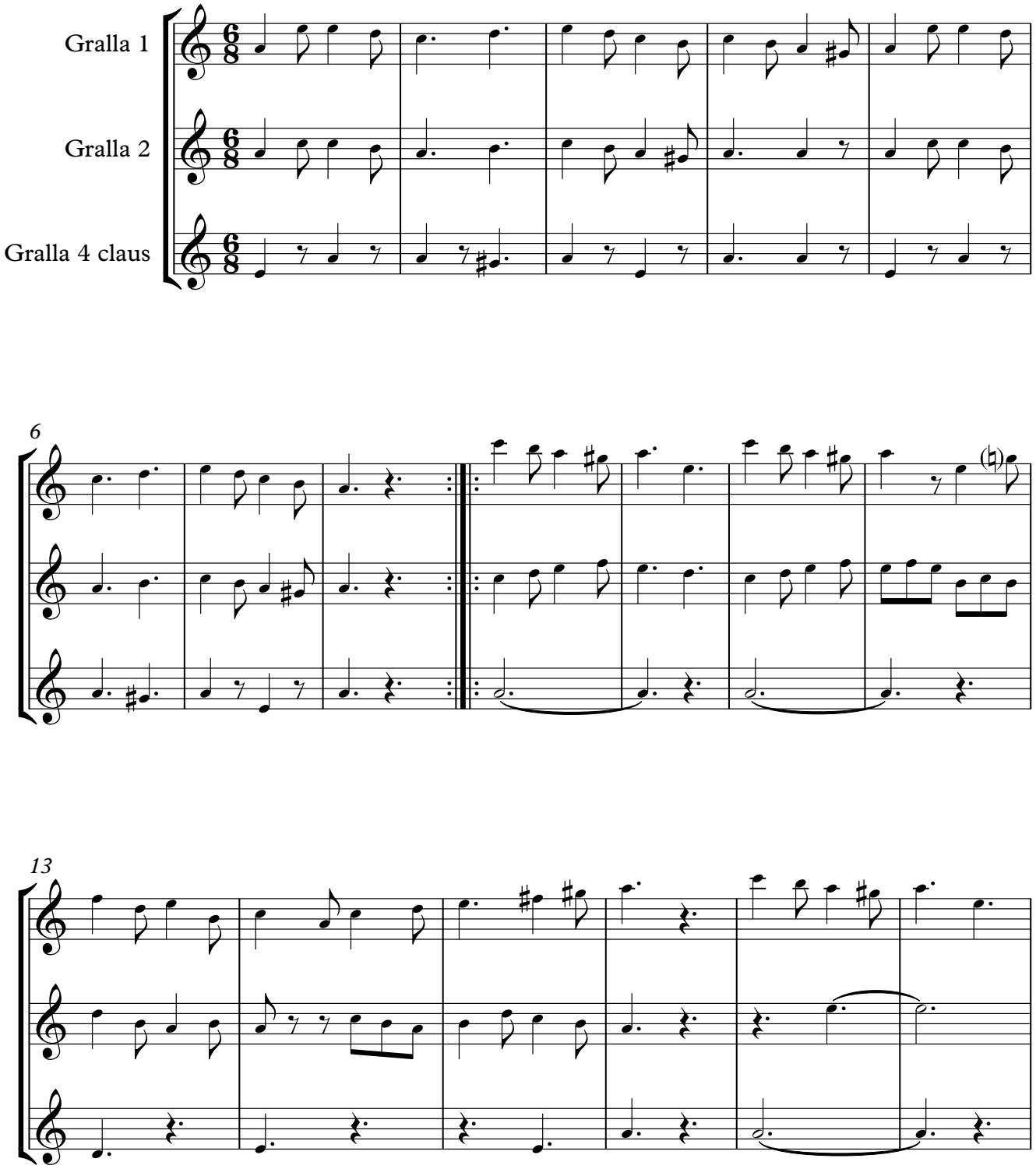

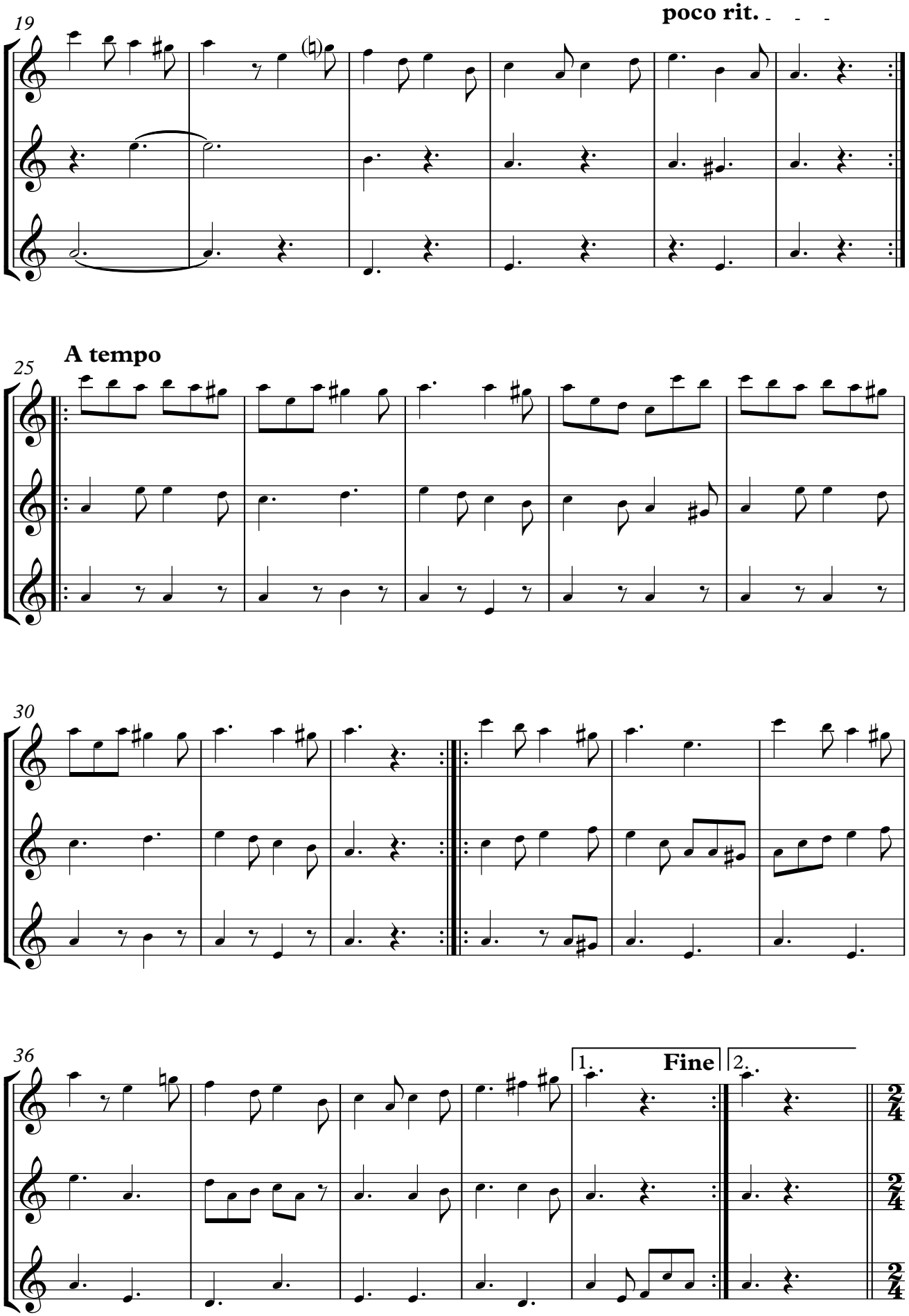
19
poco rit.
25
A tempo
30
36
1.
Fine
2.

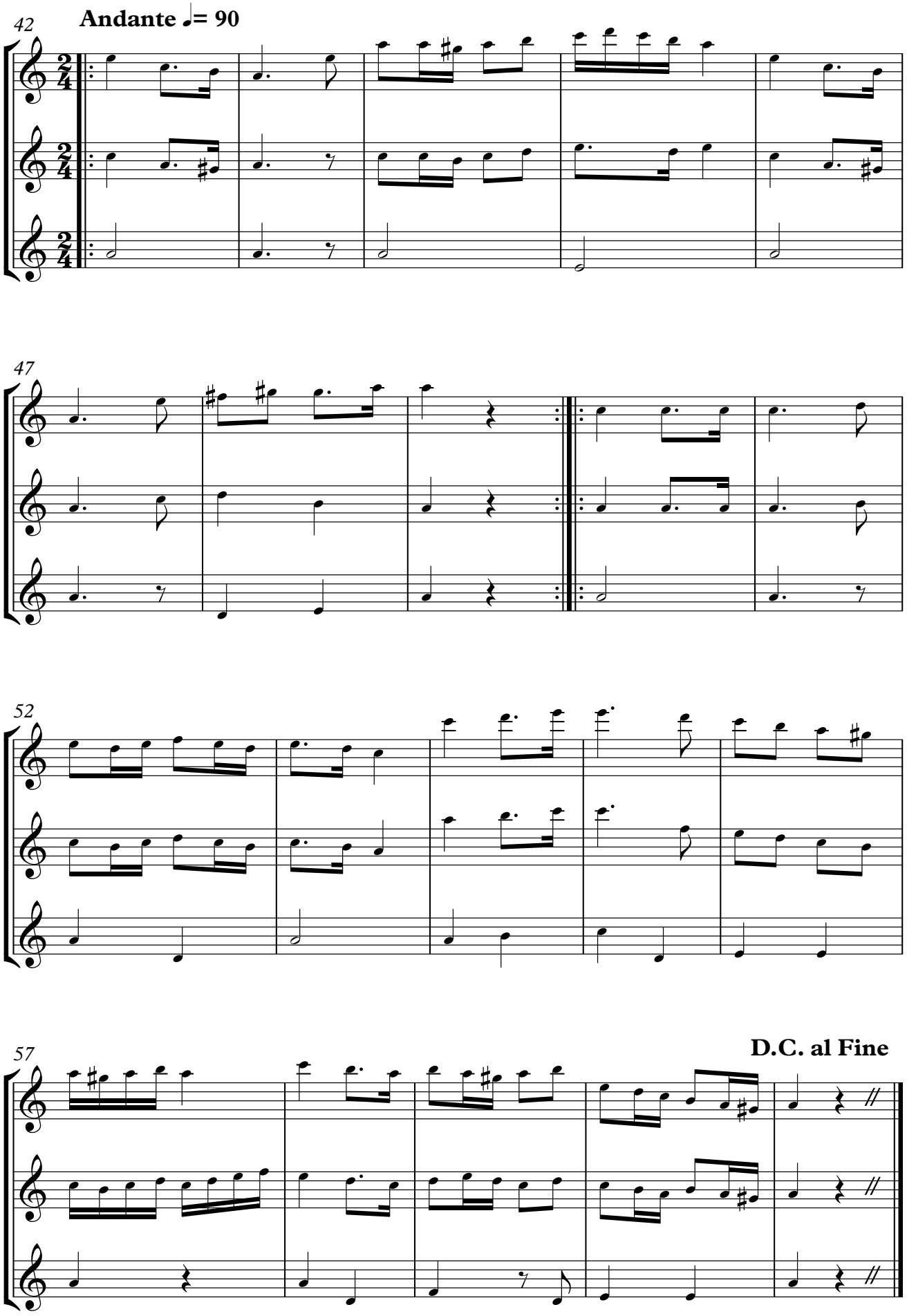
42
Andante ♩= 90
47
52
57
D.C. al Fine

Yesterday

Yesterday

The Beatles
Arr. Grallers de l'Acord
Transc. P. Coma

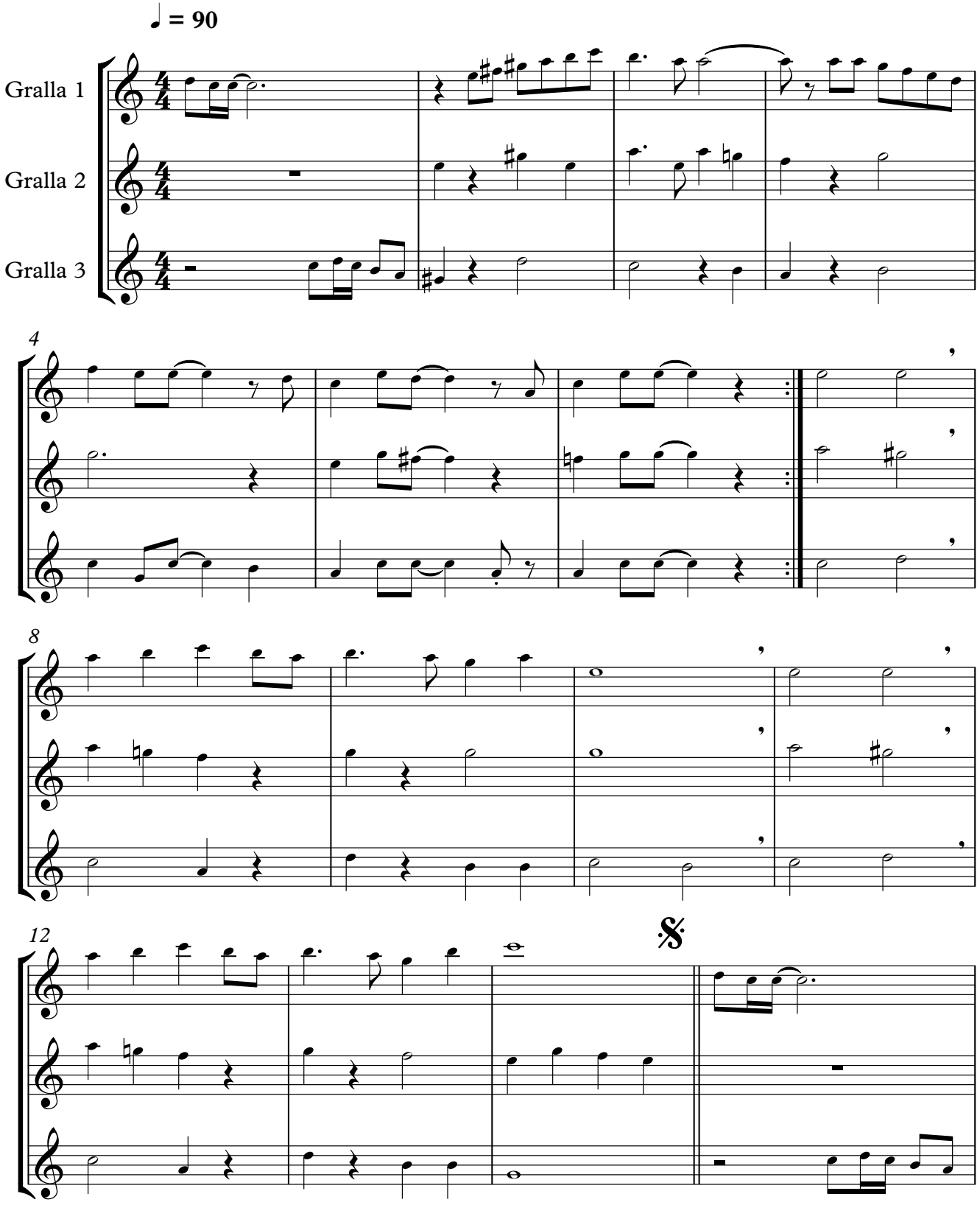

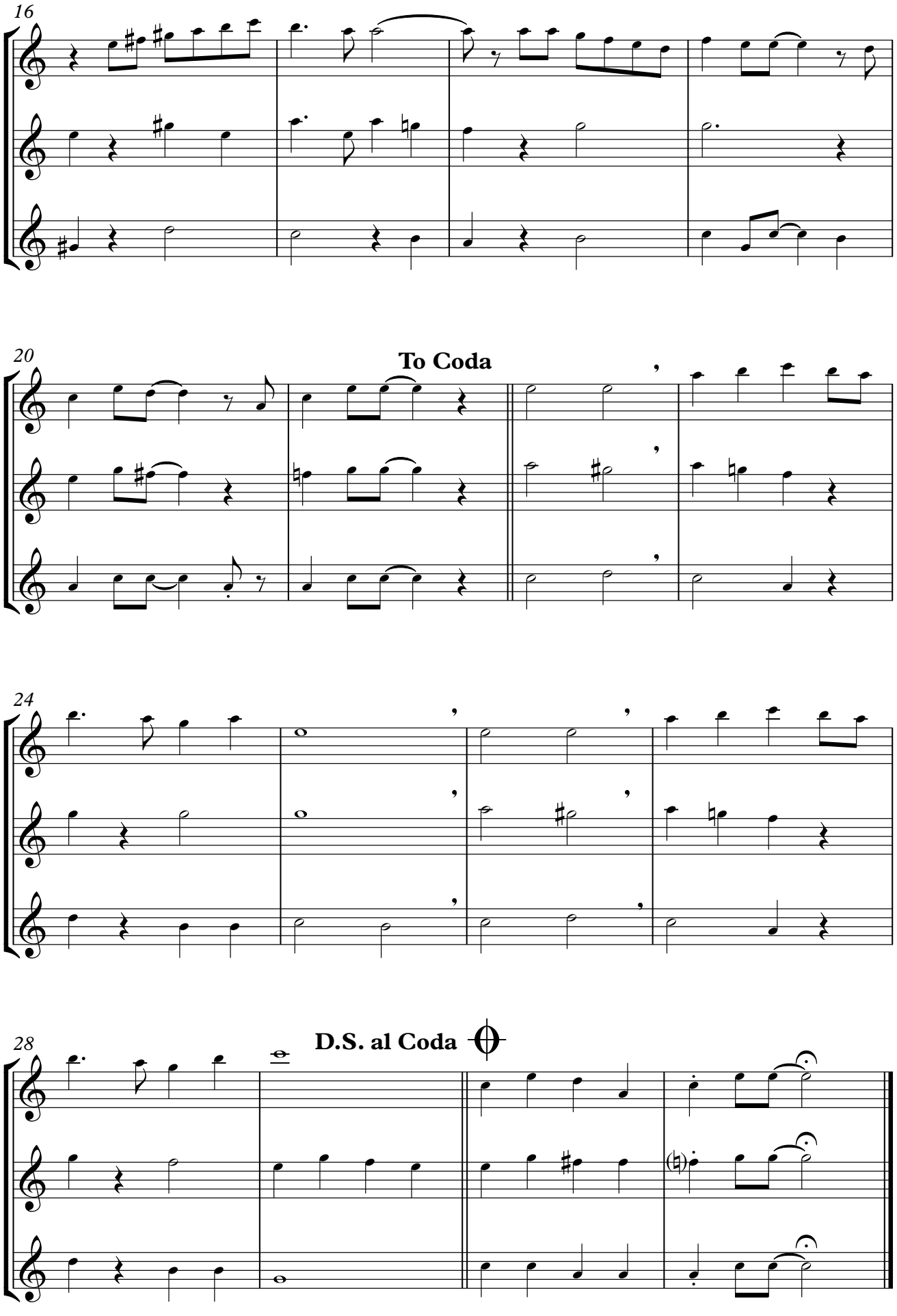
16
20
To Coda
24
28
D.S. al Coda

Tiger rag

Tiger rag

The Original Dixieland Jazz Band - 1917
Arr. Grallers de l'Acord
Transc. M. Pujadas

Swing ♩ = 100

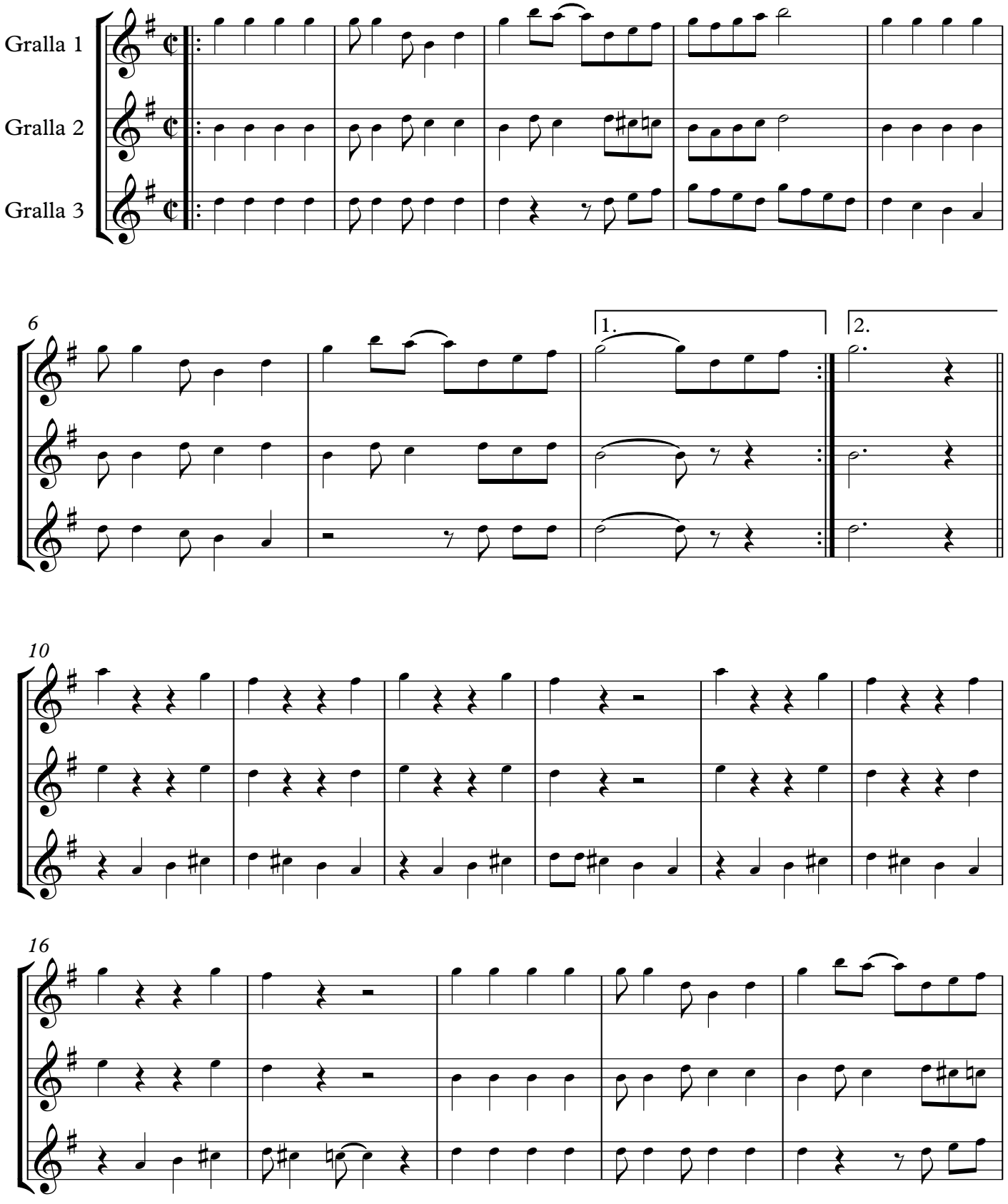

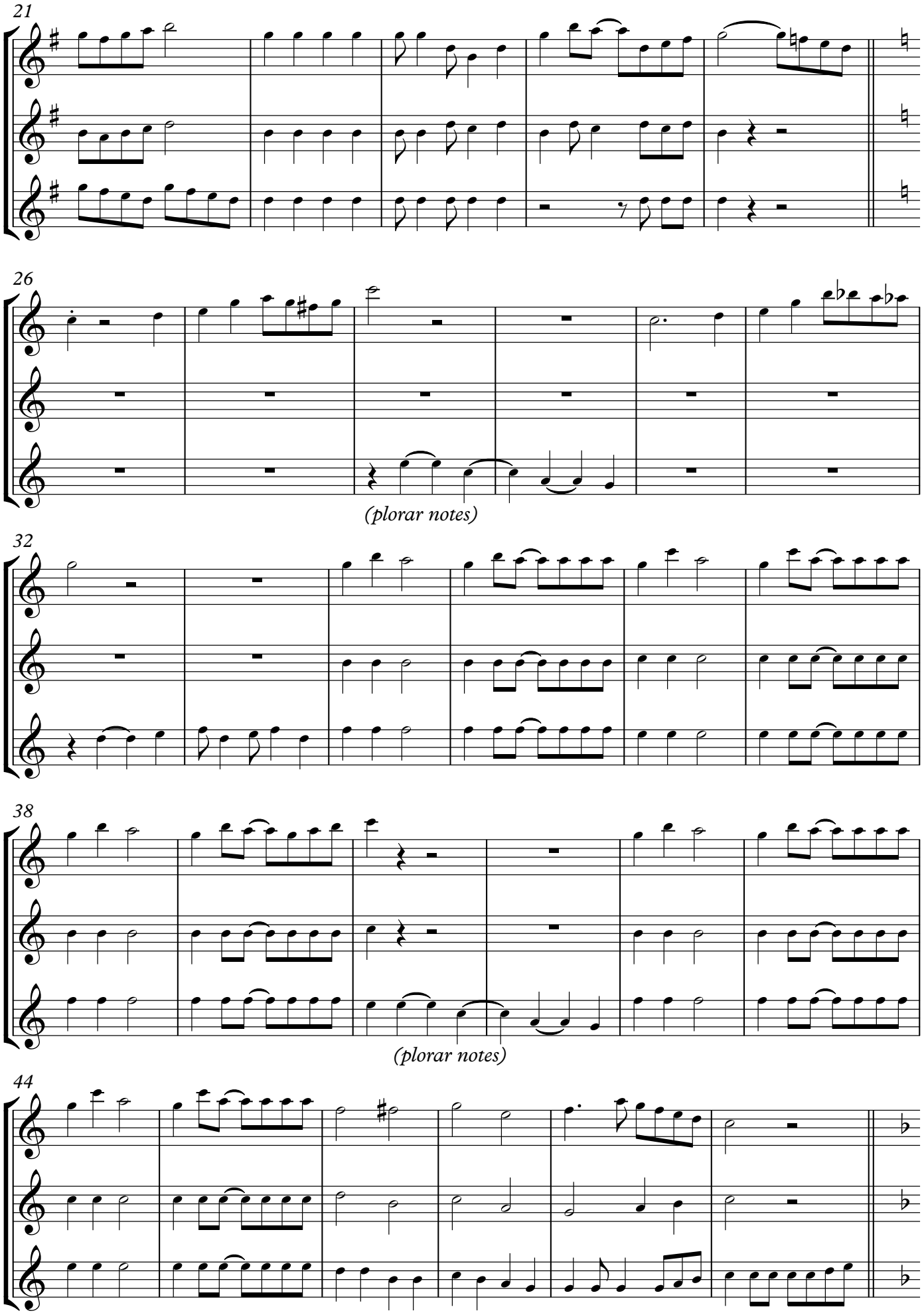
21
26
(plorar notes)
32
38
(plorar notes)
44

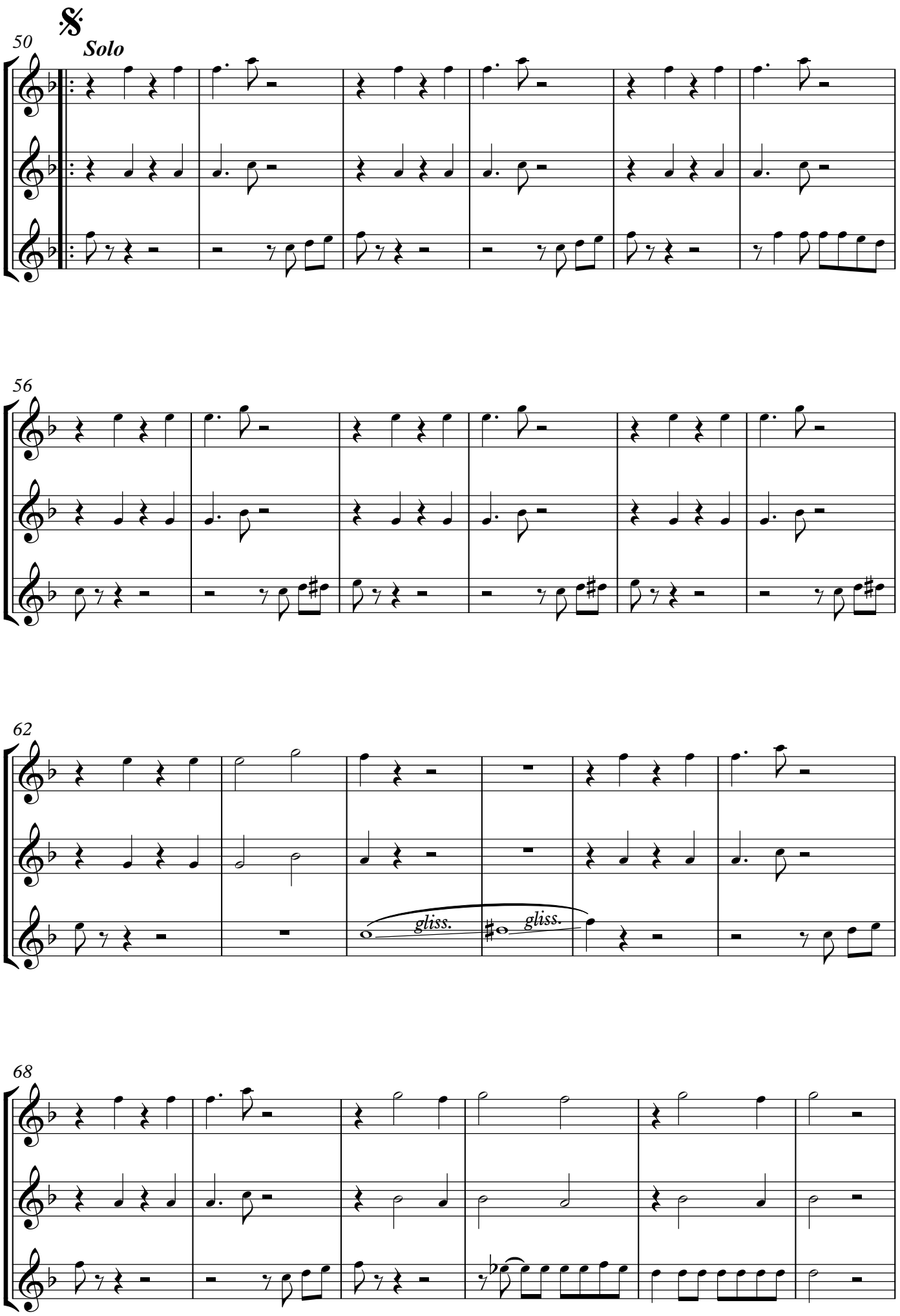
50
Solo
56
62
gliss.
gliss.
68

D.S. al Coda

(una vegada per cada veu)

74

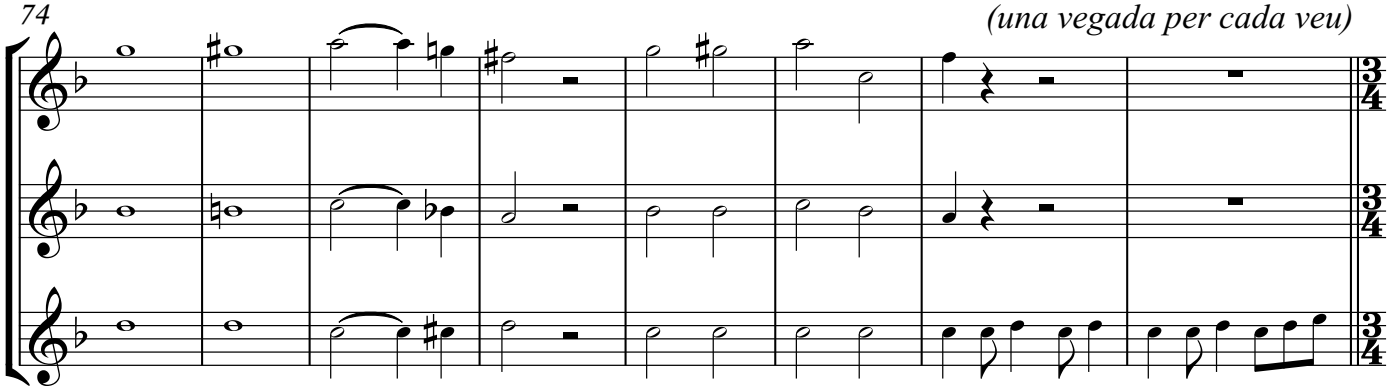

82

Lento

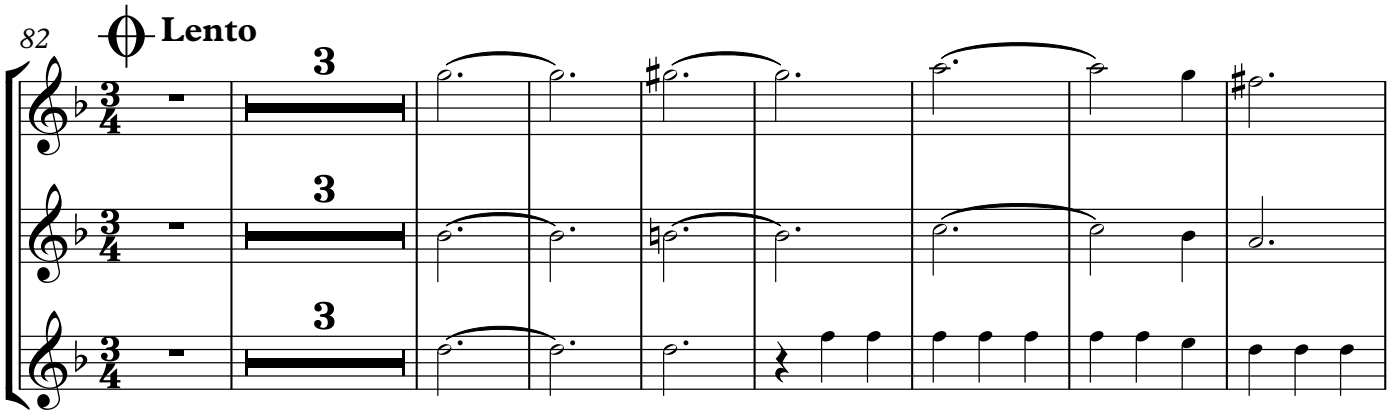

93

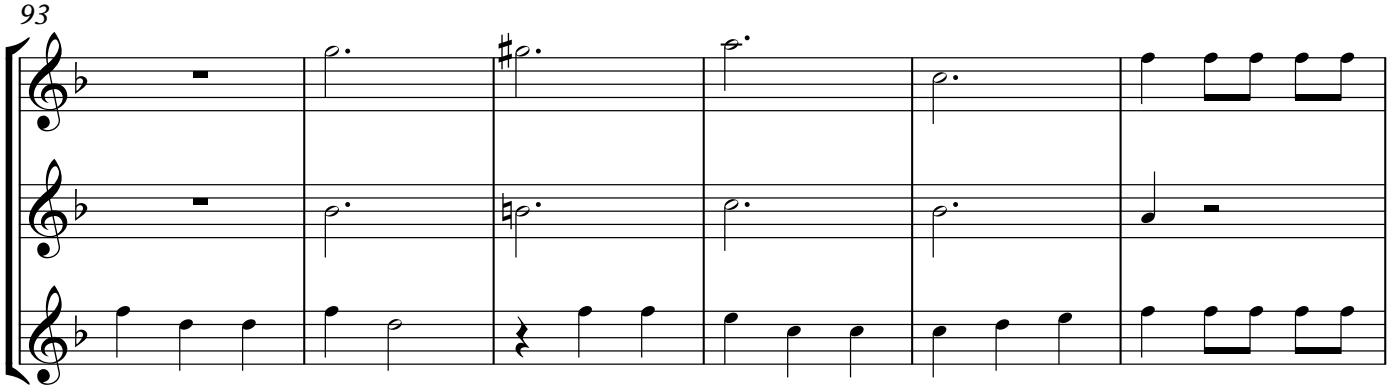

99

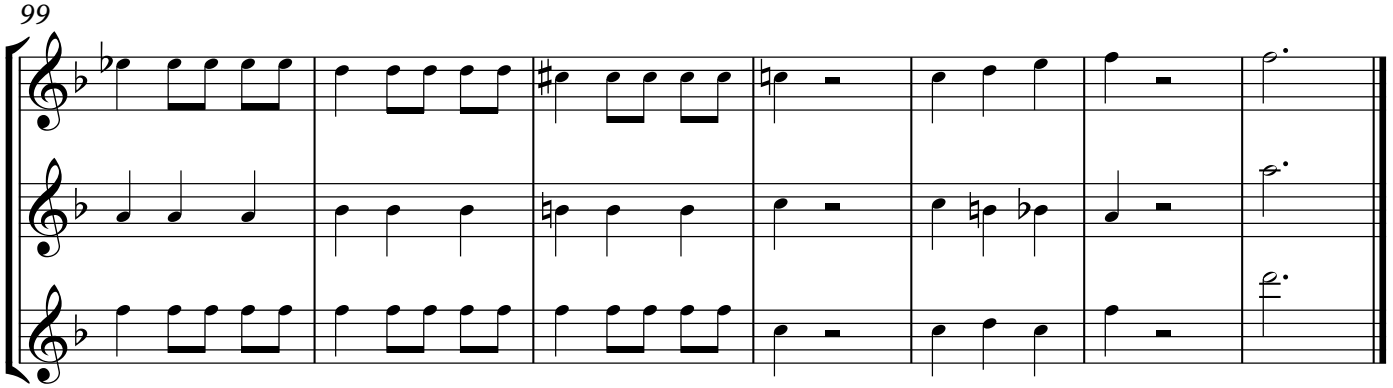

Mi casita de papel

Mi casita de papel

Rock & Roll

Francisco Codoñer Pascual
Arr. Grallers de l'Acord
Transc. M. Pujadas

Allegro (𝅗𝅥= 110)

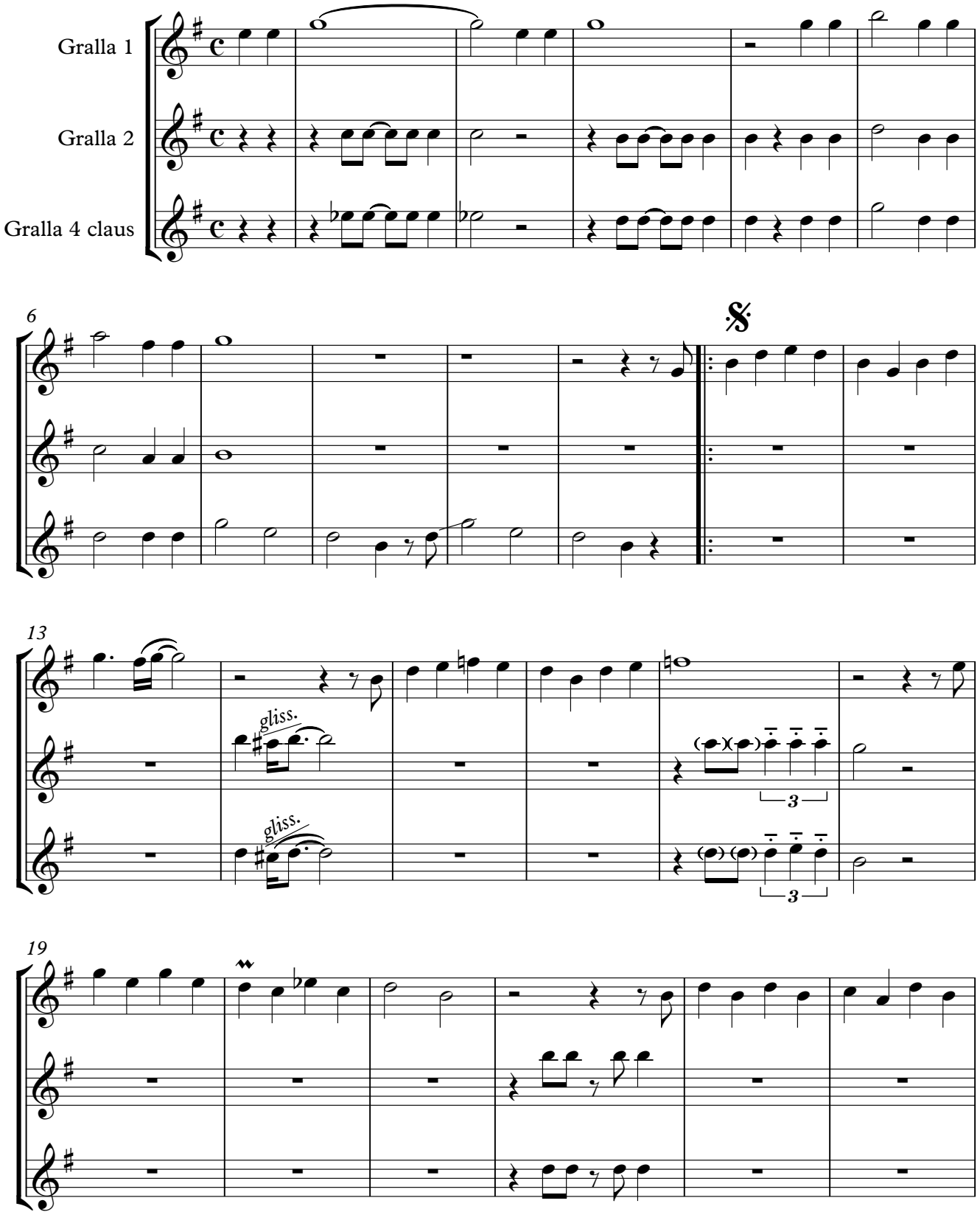

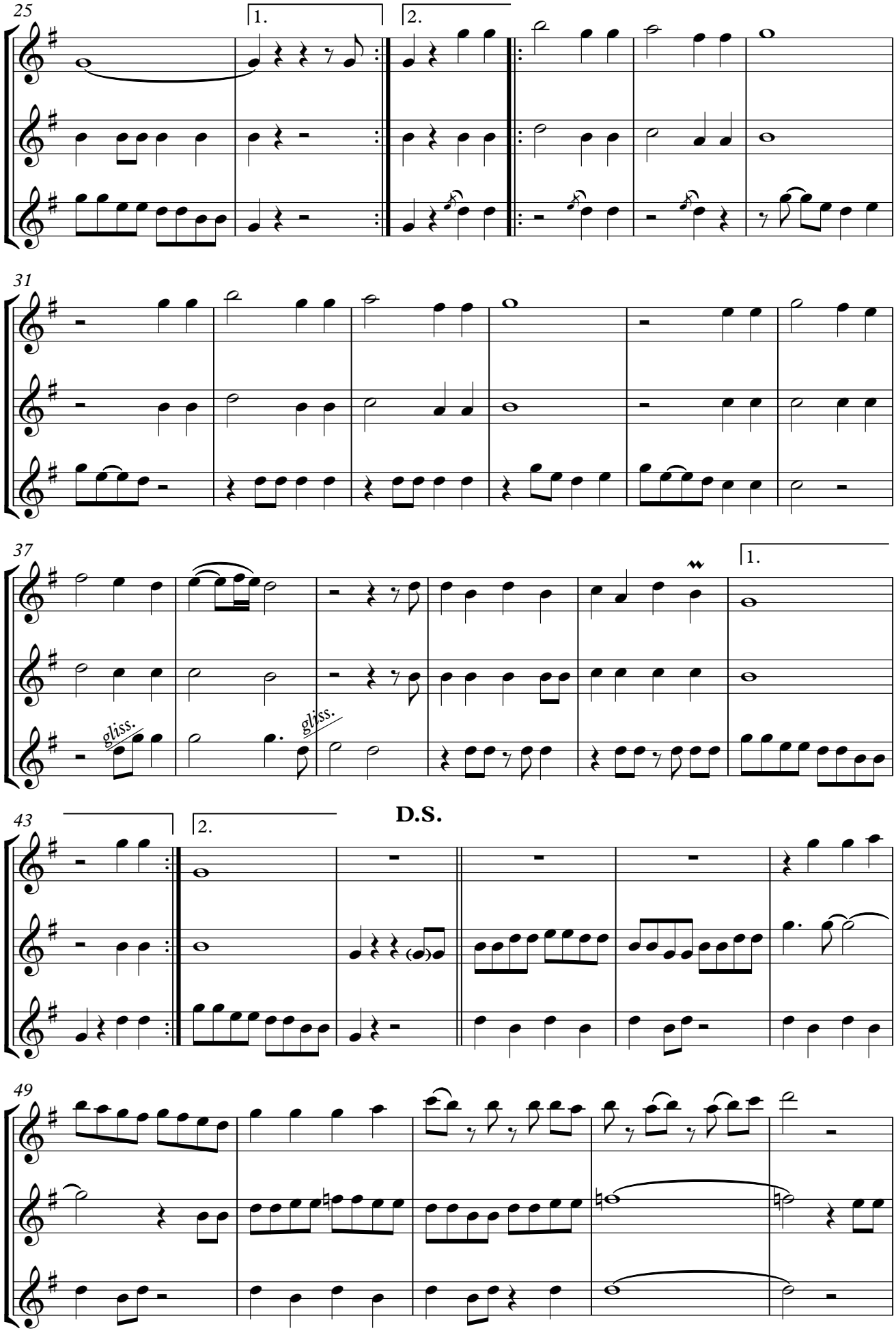
25
1.
2.
31
37
1.
gliss.
gliss.
43
D.S.
2.
49

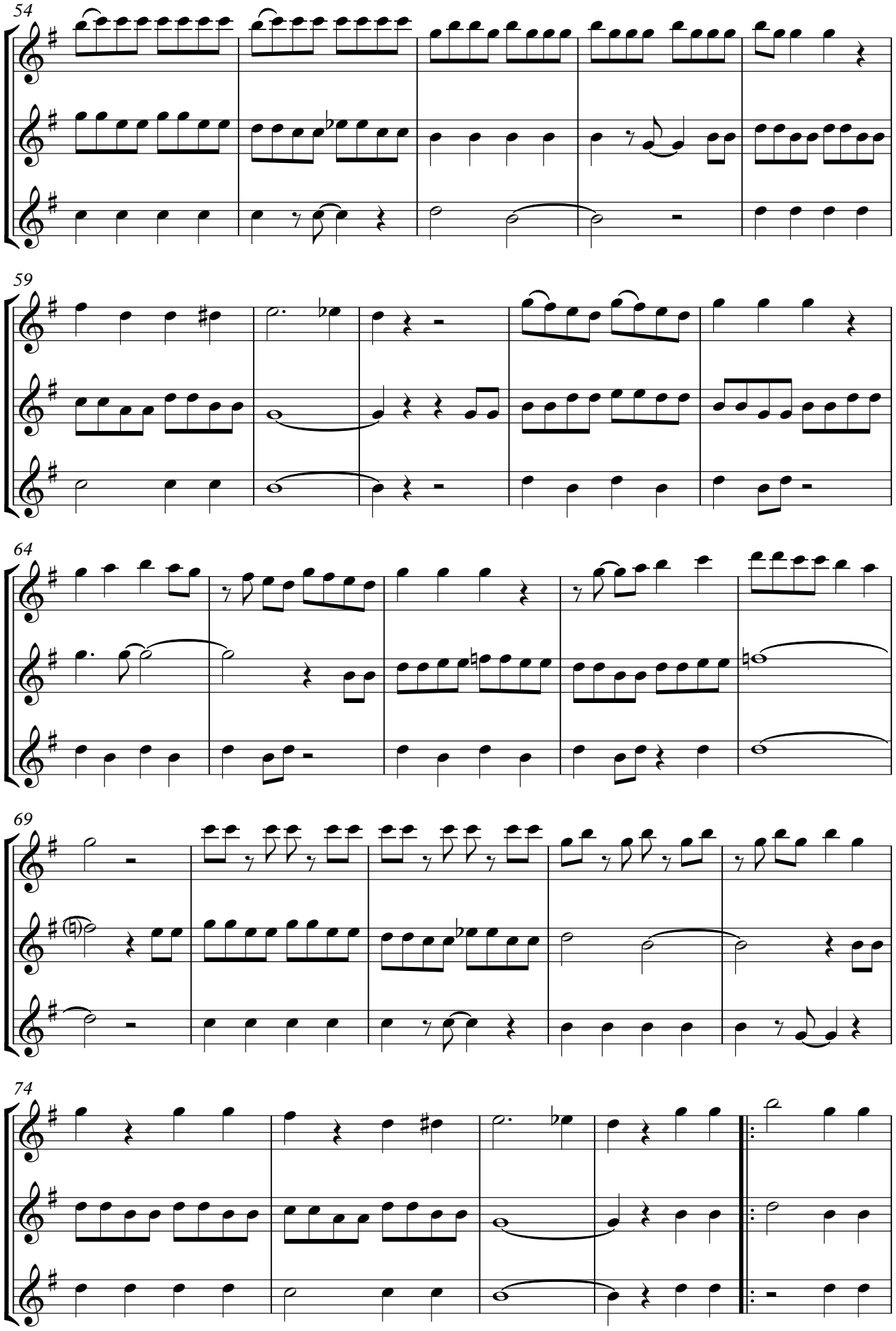
54
59
64
69
74

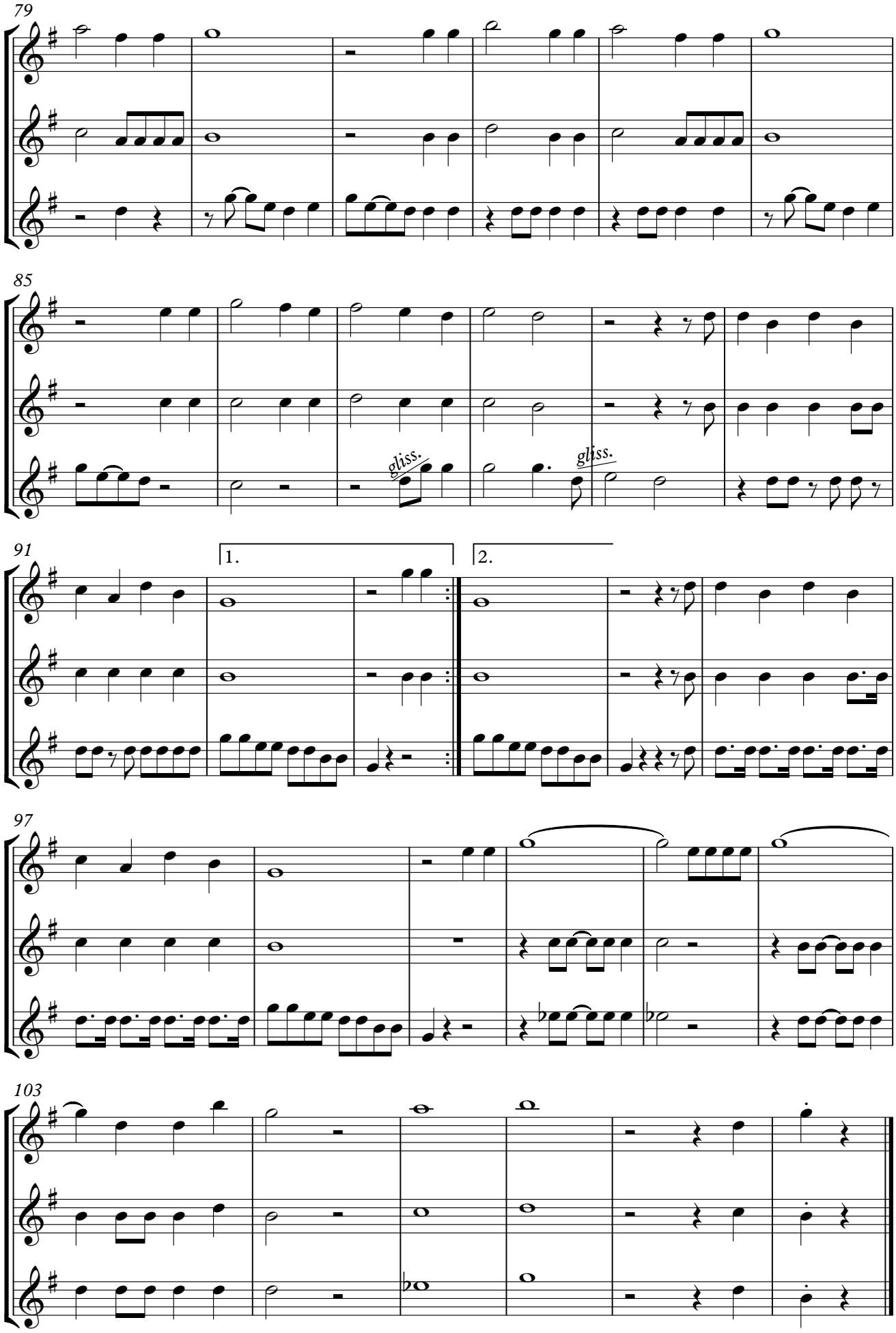
79
85
gliss.
gliss.
91
1.
2.
97
103

MARTA PUJADAS

@martacompotradi